

А – ОСНОВНІ ПОБІЧНІ ЕФЕКТИ ХІМІОТЕРАПІЇ

Хіміотерапія діє на клітини, що мають здатність до швидкого відновлення: хворі клітини, але також клітини крові та клітини слизової оболонки. Загалом, усе це може спричинити наступні побічні ефекти:

1 – АПЛАЗІЯ

Аплазією є зменшення кількості клітин крові (білих та червоних кров'яних тілець, тромбоцитів) що настає з 7 по 12 день починаючи з першого дня курсу. Тим самим забір крові є важливими для спостереження за її появою та розвитком (аналізи крові 1-2 рази на тиждень).

• Білі кров'яні тільца (=лейкоцити)

Серед них, полінуклеарні нейтрофіли (PNN) є найбільш корисними проти бактеріальних інфекцій. Показник **PNN нижче 500/мм³** вказує на **нейтропенію** і підвищений ризик інфекційного захворювання.

Аплазія не завжди є синонімом госпіталізації, але лихоманка разом з нейтропенією (показник PNN нижче 500/мм³) є випадком невідкладної терапевтичної допомоги та ви повинні якнайшвидше привезти вашу дитину у лікарню для перфузії антибіотику. Перед виїздом не забудьте: попередити відділення по телефону, нанести крем/патч EMLA® на інфузійний порт і взяти документ який ви отримали у госпіталі.

➔ СЛІДКУЙТЕ ЗА ТЕМПЕРАТУРОЮ

Якщо рівень PNN стає нижче 500/мм³, рекомендується міряти температуру двічі на день. міряти електронним термометром в паховій западині. Щоб отримати еквівалент температури тіла, до результату треба додати 0,5 °C. Не вимірювати температуру ректальним способом, ви ризикуєте викликати анальну тріщину або кровотечу.

➔ ЗАТЕЛЕФОНУЙТЕ ДО ЛІКАРНІ ЯКЩО:

- Температура має значення від 38 до 38,5°C у результаті двох вимірювань з інтервалом в 1 годину (без прийому Парацетамолу у проміжку між вимірюваннями)
- Температура відразу дорівнює або більше 38,5 °C
- Температура нижче 36 °C
- Ваша дитина тремтить і трясеться

Якщо вимірювання температури було здійснене під час прийому вашою дитиною кортикостероїдів, повідомте про це лікаря.

• Червоні кров'яні тільца (=еритроцити)

Їх функція - перенесення кисню в організмі, що здійснюється завдяки гемоглобіну. рівень Гемоглобіну нижче 7-8 г/дл вказує на анемію (блідість, втома, задишка, прискорене серцебиття) і найчастіше вимагає переливання еритроцитів.

• Тромбоцити

Вони забезпечують згортання крові и утворення струпу у разі травми. **Рівень тромбоцитів нижче 20 000/мм³ (або 50 000/мм³ в залежності від патології)** вказує на **тромбоцитопенію** (яка може проявлятися гематомами, невеликими червоними плямами на шкірі, кровотечами) і часто вимагає переливання тромбоцитів.

➔ Зазвичай **переливання** роблять в денному стаціонарі місцевої лікарні використовуючи центральний катетер

Пацієнти, які перебувають на лікуванні у відділенні

2 – МУКОЗИТ

Це ураження слизових оболонок травного тракту, яке може розповсюджуватися з ротової порожнини до заднього проходу. Проявами мукозиту є: почервоніння ротової порожнини більше ніж зазвичай, відбитки зубів на краю язика, набряки ясен, поява білуватого нальоту у ротовій порожнині, болючі виразки, виділення великої кількості слини з наступною сухістю ротової порожнини, труднощі при прийомі їжі і ковтанні слини, почервоніння або тріщина заднього проходу (анальна тріщина).

Збільшити кількість полоскань порожнини рота (дивіться картку Полоскання ротової порожнини). Важкий мукозит може бути дуже болісним і вимагає спеціального харчування та прийому анальгетиків групи морфіну.

3 – ІНШІ МОЖЛИВІ СИМПТОМИ

Запор або діарея, нудота та блювання, біль, висипання на шкірі або будь-який інший симптом, який вас турбує.

- ➔ У випадку одного з перелічених симптомів обов'язково якнайшвидше зателефонуйте до лікарні за вашим місцезнаходженням або до вашого спеціалізованого центру. Номери телефонів педіатричних відділень та розклад прийому, денний та нічний, вказані на перших сторінках документу який ви отримали у госпіталі.
- ➔ **Блювання:** придбайте усі медикаменти до виписки вашої дитини з лікарні і давайте їх дитині регулярно відповідно з рецепту. Блювання легше попередити, ніж його лікувати після того, як дитина вже почала блювати.

Б – ЦЕНТРАЛЬНИЙ ВЕНОЗНИЙ КАТЕТЕР

1- ДОГЛЯД ПРОТЯГОМ ПЕРШОГО ТИЖНЯ

- Невеликий локальний біль у місці введення катетера та в руці, так само як локальна гематома, вважаються нормальними протягом перших днів після введення. Давайте дитині призначені медикаменти.
- Наявність нитки або клею: нитка розсмоктується сама протягом 3 тижнів, але також може бути видалена медсестрою у випадку запалення. Клей розсмоктується сам по собі протягом 10 днів.

2- ПОВСЯКДЕННИЙ НАГЛЯД

- якщо встановлений інфузійний порт : можна приймати душ щойно загоївся рубець.
- Якщо встановлений зовнішній катетер : не можна мочити лейкопластир. Перевірте, щоб лейкопластир гарно тримався і щоб шкіра навколо не була пошкодженою. У противному випадку, зверніться до медсестри, щоб вона заново зафіксувала катетер.
- такі симптоми, як лихоманка, почервоніння, місцевий набряк, відчуття жару, місцевий біль або біль у руці, свербіж, наявність гною, запаху, можуть бути проявом інфекції у центральному венозному катетері. Якнайшвидше попередьте про це вашого лікаря.
- Наявність струпу не викликає занепокоєння.

3 - ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ

- Потрібно мити руки перед тим, як наблизитися до катетеру (гігієнічні процедури, перевдягання, закріплення пов'язки): це відноситься до дитини, її родини і спеціалістів.
- Перед кожним аналізом крові через інфузійний порт використовувати знеболювальний крем тип EMLA® (крем або патч), який слід наносити за 1-2 години до введення голки.